

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
Кафедра педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Соціальна психологія

вибіркова

Освітньо-професійна програма	<u>«Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)»</u>
Спеціальність	<u>012 Дошкільна освіта</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>
Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи (назва факультету, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)	
Мова навчання	<u>українська</u>
Розробники:	<u>КОЛТУНОВИЧ Тетяна Анатоліївна</u> , кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти
Профайл викладача (-ів)	http://preschool.cv.ua/koltunovych_tetiana_anatoliivna/
Контактний тел.	+38 (050) 201 73 16
E-mail:	t.koltunovych@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=477
Консультації	Консультації з навчальної дисципліни проводяться очно та онлайн. Очні консультації: вівторок з 12.00. до 14.00 ауд. 531, корпус №8 Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Онлайн-консультації (за попередньою домовленістю): вівторок з 11.00 до 12.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

Силабус навчальної дисципліни «Соціальна психологія» складено відповідно до освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)», галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 012 «Дошкільна освіта» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Навчальна дисципліна «Соціальна психологія» є вибірковою компонентою ОПП та читається у весняному семестрі. Її зміст охоплює основні розділи соціальної психології (соціальну психологію спілкування, малих та великих груп, соціальну психологію особистості), вітчизняні та закордонні наукові розробки у цій галузі знань.

Форма підсумкового контролю – залік.

Одна з характерних особливостей сьогодення – зростаючий інтерес до того, як впливає на людей широке соціальне оточення. Політичні та економічні процеси, які бурхливо розвиваються, зачіпають усі сторони життя людини, що призводить до усвідомлення значущості особливостей розвитку суспільної свідомості людей, впливу їхнього спілкування, взаємодії і взаємовідносин на всі сторони діяльності.

Наукою, яка з-поміж інших прагне дати відповідь на більшість питань, що пов'язані з цими проблемами, є **соціальна психологія** – галузь сучасних знань, що вивчає закономірності виникнення і функціонування соціально-психологічних явищ, що являють собою результат взаємодії людей (і їх груп) як представників різних спільнот.

Саме поєднання слів «соціальна психологія» вказує на специфічне місце, яке займає ця дисципліна у системі наукового знання.

На сьогодні соціальна психологія – наука потрібна для суспільства, оскільки саме їй належить перспективна позиція у системі координування основних детермінант людської поведінки. У силу цього вона швидко розвивається, постійно розширюючи напрями прикладних досліджень і самостійних галузей.

2. Мета навчальної дисципліни: ознайомлення студентів з соціально-психологічними явищами, процесами, їхніми закономірностями та наслідками, історією соціально-психологічних знань, прикладним аспектом соціально-психологічних досліджень; опанування методами соціальної психології та вимогами щодо їх застосування у практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти; формування у студентів інтересу до роботи та науково-дослідницьких умінь і навичок.

3. Пререквізити. Курс «Соціальна психологія» ґрунтується на вже засвоєних філософських і психологічних дисциплінах та знаннях, навичках і вміннях, отриманих під час вивчення фахових дисциплін.

4. Результати навчання

– **знати:**

– основні поняття курсу, історію виникнення та методологічні основи дисципліни, зв'язок соціальної психології з іншими науками,

– основні напрямки розвитку соціально-психологічних теорій, різні підходи до дослідження соціально-психологічних феноменів, які є у зарубіжній і вітчизняній науці, нові тенденції розвитку соціальної психології;

- соціально-психологічні методи вивчення та дослідження соціально-психологічних процесів та феноменів
- соціально-психологічні характеристики спілкування, особистості, великих і малих груп та соціально-психологічні методи їх дослідження;
- прикладні аспекти соціальної психології, значущість виявлених соціально-психологічних закономірностей для розуміння сучасного стану суспільства;
- напрямки прикладної соціальної психології й особливості практичної соціальної психології

- уміти:

- оперувати категорійно-понятійним апаратом дисципліни, осмислювати різні соціально-психологічні явища, опираючись на принципи природничо-наукової, гуманітарної і постмодерністської парадигм, самостійно складати програму та проводити соціально-психологічні дослідження;
- використовувати прийоми ефективного слухання, перцепції та психологічного впливу, ефективно розв'язувати міжособистісні, групові та міжгрупові конфлікти, запобігати їх виникненню, створювати сприятливий соціально-психологічний клімат у колективі; способи ефективної взаємодії;
- застосовувати на практиці комунікаційні навички, навички соціально-психологічного аналізу, соціально-психологічні стратегії оптимізації розвитку особистості й соціуму;
- адекватно сприймати і ефективно впливати на членів групи;
- використовувати методи вивчення та прояву соціально-психологічних феноменів для вивчення особливостей особистості та групи;
- використовувати отримані знання для оптимізації процесів спілкування, взаємодії, розвитку і саморозвитку особистості

Компетентності, визначені Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання та виховання дітей раннього та дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

Програмні результати навчання

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та

виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПР-21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

Компетентності, визначені Професійним стандартом «Вихователь закладу дошкільної освіти»

Загальні компетентності

- ЗК.01 Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (*громадянська компетентність*).
- ЗК.02 Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (*соціальна компетентність*).
- ЗК.03 Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (*культурна компетентність*).
- ЗК.04 Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (*лідерська компетентність*).

Професійні компетентності

Трудові функції

Б. Участь у створенні, підтримці та розвитку здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища

Б2.1. *Здоров'язбережувальна.* Здатність організовувати психологічно безпечне освітнє середовище.

В. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу

В1.1. *Психоемоційна.* Здатність до самоконтролю, саморегуляції та толерантної взаємодії.

В1.2. *Психоемоційна.* Здатність до швидкого реагування на зміни, гнучкість, адаптивність і стресостійкість.

В. Педагогічне партнерство

В2.1. *Педагогічне партнерство.* Здатність до ефективної співпраці та комунікації в професійній діяльності.

В2.2. *Педагогічне партнерство.* Здатність залучати учасників освітнього процесу на засадах партнерства та взаємної відповідальності.

В2.3. *Педагогічне партнерство.* Здатність до командної взаємодії. Г1.2. Здатність планувати та реалізовувати індивідуальний професійний розвиток та самоосвіту.

В3.1. *Морально-етична.* Здатність враховувати культурні, релігійні, соціальні та мовні особливості родини під час освітнього процесу та здійснювати його незалежно від власних поглядів, стереотипів та упереджень

Компетентності, визначені Професійним стандартом «Практичний психолог закладу освіти»

Загальні компетентності

- ЗК.04. Здатність до професійного розвитку, навчання протягом життя, самопрезентації та результатів своєї професійної діяльності, планувати та управляти власним робочим часом (*особиста та навчальна компетентність*).
- ЗК.09. Здатність усвідомлювати свої професійні можливості та діяти лише в межах рівня професійної підготовленості, формулювати результати дослідження в термінах і поняттях, прийнятих у психологічній науці та практичній психології, дотримуватись принципів надання психологічної допомоги (не нанесення шкоди, об'єктивності, конфіденційності, поваги до клієнта, необхідності та достатності наданої інформації), діяти на основі етичних міркувань (мотивів), доброчесності, соціальної відповідальності, поваги до різноманітності та мультикультурності (*етична компетентність*)

Професійні компетентності

Трудові функції

А. Здійснення психологічної профілактики

А1. Здатність визначати актуальні напрями завдання психологічної профілактики з урахуванням моніторингу та аналізу соціально-психологічної ситуації в закладі освіти відповідно до визначених завдань, особливостей розвитку та вікових особливостей цільової аудиторії

Б. Здійснення психологічної просвіти

Б1. Здатність визначати актуальні напрями і завдання просвіти з урахуванням моніторингу та аналізу соціально-психологічної ситуації в закладі освіти відповідно до визначених завдань, потреб, особливостей розвитку та вікових особливостей цільової аудиторії

В. Здійснення психологічної діагностики

В1. Здатність визначати потребу у проведенні, планувати та організовувати процедуру психологічної діагностики відповідно до особливостей розвитку вікових особливостей цільової аудиторії та актуального стану освітнього середовища

Г. Надання психологічної допомоги за запитом та/або відповідно виявленої потреби в такій допомозі

Г1. Здатність визначати структуру, зміст, види психологічної допомоги (психологічне консультування, психологічний супровід, психологічний тренінг, розвивальна діяльність), форми (індивідуальна, групова, сімейна) та методи відповідно до запиту та/або виявленої потреби в такій допомозі

Д. Співпраця з педагогічними (науково-педагогічними) працівниками щодо організації ефективної освітньої діяльності та співучасть у створенні, підтримці та розвитку психологічно безпечного освітнього середовища в закладі освіти

Д2. Здатність надавати психолого-педагогічну допомогу педагогічним (науково-педагогічним) працівникам в організації освітнього процесу та створенні, підтримці та розвитку психологічно безпечного освітнього середовища, брати участь в діяльності закладу освіти із забезпечення освітньої діяльності та освітнього процесу, передбаченої законодавством та установчими документами

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни «Соціальна психологія»												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1–4	весняний	3	90	1	30	–	30	–	30	–	залік
Заочна	1–4		3	90	1	12	–	–	–	78	–	залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
Теми лекційних занять	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. НАУКОВІ АТРИБУТИ СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ОСОБИСТОСТІ. ЗАКОНОМІРНОСТІ СПІЛКУВАННЯ ТА ВЗАЄМОДІЇ ЛЮДЕЙ												
Тема 1. Предметне поле соціальної психології	3	2	–	–	–	1	5	1	–	–	–	3	
Тема 2. Становлення соціальної психології як науки: екскурс в історію	3	–	2	–	–	1	4	–	–	–	–	3	
Тема 3. Основні напрями сучасної соціальної психології	3	2	–	–	–	1	5	1	–	–	–	3	
Тема 4. Методологія та методи дослідження у соціальній психології	3	–	2	–	–	1	4	–	–	–	–	3	
Тема 5. Соціальна психологія особистості	3	2	–	–	–	1	4	1	–	–	–	3	
Тема 6. Проблема соціалізації та розвитку особистості	5	2	2	–	–	1	4	1	–	–	–	3	

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Тема 7. Соціально-психологічні регулятори поведінки людини	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 8. Статусно-рольові характеристики особистості	4	–	2	–	–	2	3	–	–	–	–	3
Тема 9. Соціально-психологічна характеристика спілкування	3	2	–	–	–	1	4	1	–	–	–	3
Тема 10. Комунікативна сторона спілкування	5	2	2	–	–	1	4	1	–	–	–	3
Тема 11. Інтерактивна сторона спілкування	3	2	–	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 12. Міжособистісний вплив	4	–	2	–	–	2	3	–	–	–	–	3
Тема 13. Перцептивна сторона спілкування	5	2	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Разом за змістовим модулем 1	47	16	16	–	–	15	45	6	–	–	–	39
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ГРУПА ЯК ОБ'ЄКТ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ МАЛИХ ТА ВЕЛИКИХ ГРУП. ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТ СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ												
Тема 1. Проблема групи в соціальній психології. Теоретико-методологічні та історичні аспекти дослідження малої групи	3	2	–	–	–	1	4	1	–	–	–	3

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Тема 2. Динамічні характеристики малої групи. Структура та моделі розвитку малої групи	5	2	2	–	–	1	4	1	–	–	–	3
Тема 3. Соціальний вплив і феномен групового тиску	4	–	2	–	–	2	4	–	–	–	–	4
Тема 4. Лідерство і керівництво у малій групі	3	2	–	–	–	1	4	1				3
Тема 5. Групова згуртованість та груповий конфлікт	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 6. Прийняття групового рішення	5	2	2	–	–	1	4	1	–	–	–	3
Тема 7. Соціальна психологія міжгрупових відносин	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 8. Соціально-психологічний клімат у малій контактній групі	3	2	–	–	–	1	4	–	–	–	–	4
Тема 9. Соціально-психологічна характеристика великих груп та соціальних рухів	3	2	–	–	–	1	4	1	–	–	–	3
Тема 10. Соціальна психологія масових явищ і масових комунікативних процесів	4	–	2	–	–	2	3	–	–	–	–	3
Тема 11. Загальна характеристика прикладної соціальної психології	3	2	–	–	–	1	4	1	–	–	–	3

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Тема 12. Основні напрями прикладних досліджень у практичній соціальній психології	4	–	2	–	–	2	4	–	–	–	–	4
Разом за змістовим модулем 2	43	14	14	–	–	15	45	6	–	–	–	39
Усього годин	90	30	30	–	–	30	90	12	–	–	–	78

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. НАУКОВІ АТРИБУТИ СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ОСОБИСТОСТІ. ЗАКОНОМІРНОСТІ СПІЛКУВАННЯ ТА ВЗАЄМОДІЇ ЛЮДЕЙ	
1	Тема 1. Предметне поле соціальної психології Опрацювати статтю «Соціальна психологія як явище і як наука». Скласти словник основних понять соціальної психології Люди інтерпретують інших людей, а соціальні психологи – їхню інтерпретацію (Д.Майєрс) (есе)
2	Тема 2. Становлення соціальної психології як науки: екскурс в історію Опрацювати статтю Б.Д.Паригіна «Історія вітчизняної соціальної психології» Розробити презентацію «Становлення соціальної психології в Україні». «Три світи» соціальної психології: північноамериканська соціальна психологія, європейська та психологія країн, що розвиваються (реферат) / Розвиток соціальної психології у Західному регіоні України (реферат)
3	Тема 3. Основні напрями сучасної соціальної психології Основні віхи розвитку та перспективи вітчизняної соціальної психології Зробити презентацію «Напрями сучасної соціальної психології» Критичні тенденції у сучасній соціальній психології (доповідь) / Програма експериментальної соціальної психології у працях Меде та Олпорта (доповідь)
4	Тема 4. Методологія та методи дослідження у соціальній психології Розробити презентацію «Класичні соціально-психологічні експерименти: етичний аспект» Опрацювати статтю «Етичні питання соціально-психологічного дослідження» Польовий експеримент та особливості його проведення (доповідь) / Моральні аспекти соціально-психологічного експерименту; процедура дебрифінгу (реферат)

№	Назва теми
5	Тема 5. Соціальна психологія особистості Скласти власне резюме (самопрезентацію). Опрацювати тему «Взаємозв'язок соціального та індивідуального в людині» Уявлення Г.Саллівана про соціально-психологічну сутність особистості (реферативне повідомлення) / Диспозиційна концепція особистості В. О. Ядова (доповідь)
6	Тема 6. Проблема соціалізації та розвитку особистості Прояв індивідуальних особливостей людини (темпераменту, характеру, здібностей, мотивів, світогляду, емоцій, волі, способу життя) у групі. Стадії соціалізації за Е. Фроммом (доповідь) / Екологія особистості Бронфенбреннера (доповідь) / «Тюремний експеримент» Ф. Зімбардо як модель соціалізації дорослих (доповідь) / Концепція авторитарної особистості Адорно (доповідь)
7	Тема 7. Соціально-психологічні регулятори поведінки людини Расові установки (доповідь) / Втягування у секти: протистояння маніпуляціям (інформаційне повідомлення) Міжрасове спілкування і расові установки (реферат) / Основні шляхи вимірювання соціальних установок (банк методик) / Рольова теорія Р.Лінтона (доповідь) / Концепція «соціальної драматургії» І. Гофмана (доповідь) / Культура та гендерні ролі (доповідь)
8	Тема 8. Статусно-рольові характеристики особистості Моделі соціалізації особистості: політична, економічна. Скласти банк методик дослідження особистості та її соціально-психологічних характеристик
9	Тема 9. Соціально-психологічна характеристика спілкування Розвиток спілкування в онтогенезі. Соціокультурні аспекти спілкування Транзактний аналіз взаємодії Е.Берна (реферат) / Гуманістичне трактування спілкування у вітчизняній соціальній психології (О. І. Хараш, Каган, Л.А.Петровська, Флоренська та ін.) (реферат)
10	Тема 10. Комунікативна сторона спілкування Скласти схему переконуючої комунікації. Скласти банк методик діагностики особливостей спілкування, комунікативного контролю, тощо. Ефект хіндсайту та його наслідки (доповідь) / Часові критерії спілкування. Поняття хронотопу (реферативне повідомлення) / Переконуюча комунікація: біхевіористична та когнітивна моделі (реферат) / Комунікативні бар'єри (скласти схему)
11	Тема 11. Інтерактивна сторона спілкування Компетентність у педагогічному спілкуванні. Скласти презентацію «Вплив ЗМІ на соціальну поведінку людини» Реферати за вибором студента: Мотиви соціальної поведінки людини (реферат) Тривимірна теорія інтерперсональної поведінки В.Шутца (реферат) Практичні проблеми та етичні аспекти використання засобів соціально-психологічного впливу (реферат)

№	Назва теми
12	Тема 12. Міжособистісний вплив Опрацювати статтю М.Л. раснікова «Феномен брехні у міжособистісному спілкуванні». Реклама. Шляхи та особливості впливу реклами на свідомість і поведінку особистості Особливості впливу традиційних етнокультурних норм спілкування на ділову взаємодію людей (реферат) / Зв'язок телевізійного насильства та повсякденних виявів агресії (через розкриття гіпотези моделі, гіпотези катарсису та гіпотези каталізатора) (письмова робота)
13	Тема 13. Перцептивна сторона спілкування Діагностика домінуючої перцептивної модальності (С.Єфремцева). Візуальна психодіагностика Стереотипи можуть створювати власну реальність (есе) / Психологічні проблеми самотності (реферат)
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ГРУПА ЯК ОБ'ЄКТ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ МАЛИХ ТА ВЕЛИКИХ ГРУП. ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТ СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ	
1	Тема 1. Проблема групи в соціальній психології. Теоретико-методологічні та історичні аспекти дослідження малої групи Групові очікування Феномен Дж.Стоунера (доповідь)
2	Тема 2. Динамічні характеристики малої групи. Структура та моделі розвитку малої групи Динамічна теорія функціонування групи В.Байона»
	Дайте опис понять «рівень домагань» та «афект неадекватності» (К.Левіна). Як вони впливають на взаємостосунки у групі? (творча робота) / Структура психологічної влади в малій групі (реферат) / Ефекти внутрішньогрупового фаворитизму та його детермінанти (реферат)
3	Тема 3. Соціальний вплив і феномен групового тиску Опрацюйте главу 2 «Конформність» у книзі Аронсона Е. «Суспільна тварина. Вступ до соціальної психології» Соціально-психологічна характеристика злочинних угруповань (реферат) / Самовизначення особистості в групі як альтернатива явищу конформізму-нонконформізму (доповідь) / Концепція активної меншості С.Московічі (реферат)
4	Тема 4. Лідерство і керівництво у малій групі Особливості педагогічного керівництва (І варіант). Гендерний аспект лідерства (ІІ варіант). Опрацювати статтю «Психологія харизматичного вождя» з книги С. Московічі «Ера натовпу» Джерела впливу керівника на підлеглих (форми влади) (за Френчем та Райвеном). (реферат) / Мотивація лідерства у групі: влада над людьми, самореалізація організатора, мотивація жертви, мотив самоствердження, допомагаюча поведінка (доповідь) / Проблема статі в управлінні (реферат)

№	Назва теми
5	Тема 5. Групова згуртованість та груповий конфлікт Соціальні дилеми та шляхи їх вирішення. Дитячий колектив як мала група. Теорія діяльнісного опосередкування міжособистісних стосунків у групі Практична значимість згуртованості як стану стосунків у малій групі (реферат)
6	Тема 6. Прийняття групового рішення Опрацювати статтю Ю.П.Платонова «Групові ефекти та методи підвищення ефективності спільної роботи» Опишіть симптоми групомислення (за Джанісом). Вкажіть їх позитивні та негативні наслідки (творча робота)
7	Тема 7. Соціальна психологія міжгрупових відносин Розробка теорії міжгрупового конфлікту Д.Кемпбеллом (доповідь)
8	Тема 8. Соціально-психологічний клімат у малій контактній групі Скласти банк методик «Діагностика соціально-психологічного клімату в колективі».
9	Тема 9. Соціально-психологічна характеристика великих груп та соціальних рухів Опрацювати статтю Л. Е. Орбан-Лембрик «Психологія етнічних спільностей і груп Від перших наукових розвідок до сучасних напрямів дослідження» Мітинг і натовп: спільні та відмінні характеристики. Правила та поради щодо взаємодії людей у натовпі Реферат/доповідь за вибором студента: Соціально-психологічна характеристика стратифікації суспільства (доповідь) Кластерний аналіз та його використання в області стратифікації суспільства (доповідь) Концепція національного характеру та її зміст (М.Мід, Дж.Горер) (реферат) Соціальні рухи як специфічний феномен масової поведінки: рівні соціальних рухів, риси соціальних рухів, мотиви участі у соціальних рухах (реферат)
10	Тема 10. Соціальна психологія масових явищ і масових комунікативних процесів Групи і міжгрупова взаємодія в контексті нових напрямів досліджень соціальної психології Циркулярна реакція як механізм поведінки людей у натовпі (доповідь) / Традиції – збереження досвіду чи «соціальний клей»? (есе) / Значимість соціальних подій як фактор поширення чуток (доповідь)
11	Тема 11. Загальна характеристика прикладної соціальної психології Сфери застосування прикладної соціальної психології Прикладна соціальна психологія у сфері: політики, юриспруденції, управління, економіки та виробництва, освіти та науки, сім'ї. Екстремальна соціальна психологія. Реферат за вибором студента: Соціальна психологія пенітенціарних систем (реферат) Кадровий менеджмент та служби персоналу в організації (реферат) Психологічне забезпечення виборчих кампаній. Дослідження та психологічна корекція особистості політика (реферат) Прийоми реклами та паблік рілейшинз (реферат)

№	Назва теми
12	Тема 12. Основні напрями прикладних досліджень у практичній соціальній психології Розробити програму СПТ Скласти конспект з теми «Масова комунікація та реклама» за таким планом: 1. Соціально-психологічні дослідження в області масової комунікації. 2. Поняття, види та завдання реклами. 3. Психічні процеси у рекламі. 4. Вплив реклами на особистість та групи. 5. Правила проведення ефективної рекламної кампанії Скласти ефективне рекламне повідомлення Техніка парадоксальної інтеракції (реферативне повідомлення) / Соціально-психологічні фактори делінквентної поведінки особистості (доповідь) / Рольовий профіль співробітника галузі освіти (наукова доповідь)

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

- *поточний контроль* (максимально – 50 балів, форми контролю: усний, письмовий/тестовий у письмовій або електронній формі): оцінюється робота студентів на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійного опрацювання студентами, виконання практичних завдань, творчих робіт, презентацій, тестових і письмових робіт;
- *рубіжний контроль* (максимально – 10 балів за два модулі, форми контролю: письмовий/тестовий у письмовій або електронній формі): за 5-тибальною шкалою оцінюються модульні письмові роботи у кінці модуля 1 та модуля 2;
- *підсумковий контроль* (максимально – 40 балів): залік. Форма проведення – автоматизоване тестування¹.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- автоматизовані тести;
- проекти (індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі проекти);
- доповіді, реферати, презентації за обраною темою;
- есе;
- табличні, статистичні й інші роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- реферування наукової літератури;
- створення структурних (візуальних) схем;
- виконання творчих завдань (доповіді, проекти, огляди тощо);
- контрольні роботи;

¹ За умов організації освітнього процесу в *онлайн-режимі* лекційні та семінарські заняття, консультації проводяться на платформах *Moodle, Google Meet*.

Поточне, рубіжне та підсумкове оцінювання (контроль) реалізуються на вказаних платформах у формі виконання розроблених викладачем автоматизованих тестів.

– інші види індивідуальних і групових завдань.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин і надання відповідних документів, що їх підтверджують, навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (підстава: оформлений студентом пакет документів, наказ ректора).

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується “Правилами академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича” (<https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravy-la-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>) та “Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича” (<https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf>)” “Етичним кодексом Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича” (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle (<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=477>)

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінювання поточної навчальної діяльності, підсумкового контролю та дисципліни в цілому здійснюється відповідно до «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №2 від 24 лютого 2020 року (<https://drive.google.com/file/d/1aDDzrMzuZ7OA1CervuLzeYLONEosLySV/view>)).

Критерії оцінювання роботи та результатів навчання здобувача освіти на семінарських заняттях та критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Максимум балів, які студент може отримати за одне заняття або окремих вид роботи, зокрема тієї, що винесена на самостійне опрацювання – 12 балів.

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності

10–12 балів, «відмінно» – студент під час виступу повністю, ґрунтовно, логічно послідовно, з наведенням прикладів розкрив питання; вільно володів опрацьованим матеріалом, доповідав, не користуючись допоміжними засобами (конспект, підручник, методичні вказівки тощо); обґрунтував висновки та відповів на всі запитання; доповідь підготовлена з використанням багатьох джерел та інтернет-ресурсів; під час фронтального опитування дає правильні відповіді на питання.

7–9 балів, «добре» – студент повно та правильно висвітлив головні аспекти поставленого питання, відповідно до обраної теми, користуючись написаним текстом; зробив правильний висновок; допустив незначні помилки, відповідаючи на запитання; доповідь підготовлена з використанням багатьох джерел літератури та інтернет-ресурсів; під час фронтального опитування переважна більшість відповідей на питання були правильними.

4–6 балів, «задовільно» – студент неповно висвітлив головні аспекти поставленого питання, користуючись написаним текстом; зробив неправильні висновки; допустив грубі помилки, відповідаючи на запитання; доповідь підготовлена з використанням невеликої кількості джерел літератури; під час фронтального опитування не зміг відповісти на більшу половину з поставлених запитань.

1–3 бали, «незадовільно» – студент не розкрив питання, проявив поверховість суджень, не зміг відповісти на поставлені запитання; доповідь підготовлена з використанням лише одного джерела літератури; під час фронтального опитування частково зміг відповісти/не відповів на питання.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
12-11	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент системно володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією, у тому числі і за допомогою ІКТ, має власну думку щодо викладеного матеріалу, здатен її аргументувати, робить висновки до виконання завдання підходить творчо.
9-10	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією.
7-8	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент може доповісти основні положення проведеної роботи без глибинного аналізу, узагальнення матеріалу та підведення підсумків.
5-6	Завдання виконано вчасно, його зміст поверхнево або фрагментарно розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент не проводить аналізу джерел, з яких було отримано інформацію, не здатен узагальнити та систематизувати матеріал, зазнає труднощів під час презентації проведеного дослідження перед аудиторією.
4-3	Завдання виконано вчасно, його зміст є дублюванням відомих джерел інформації. Відсутня будь-яка аналітична обробка представленої інформації. Студент на репродуктивному рівні з помилками відтворює матеріал, не може презентувати його перед аудиторією.
2-0	Завдання відзначається фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. Необхідні практичні уміння роботи не сформовані, більшість передбачених навчальною програмою навчальних завдань не виконано.

Під час оцінювання завдань для самостійної роботи студентів враховується:

1. Самостійність, креативність (аналітичний підхід, генерація ідей, новизна постановки проблеми), аргументованість;
2. Доступність, репрезентативність та верифікованість отриманих даних і результатів;

3. Використання першоджерел, системність, достовірність викладеного матеріалу, стилістика (загальна грамотність, легкість сприйняття текстів та матеріалу).
4. Логічність викладу, посилання на використану літературу і джерела.

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

У межах поточного чи підсумкового контролю (заліку/іспиту) до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу:

- «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>)
- «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п. 3.6) (<https://www.chnu.edu.ua/media/ujmf2ufm/polozhennia-pro-kontrol-i-otsiniuvannia-rezul-navch-zdobuvachiv.pdf>).

Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/>).

Згідно рішення кафедри (Протокол №1 від 27.08.2020, <https://bit.ly/3ShTpSR>) викладач враховує додаткові бали, отримані через неформальну освіту, до загальної суми балів, набраної з освітньої компоненти, за умови, що результати з проблеми відповідають тематиці курсу та отримані на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Всеосвіта», ГО «Українська асоціація педагогів і психологів початкової, дошкільної та позашкільної освіти» та ін.

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Наприклад, студент пройшов 5-тижневий курс «Небайдужі: базові емоційні потреби та соціальна взаємодія» (https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+NI101+2023_T2) на платформі «Prometheus» та отримав відповідний сертифікат, за що може отримати 12 балів з теми 12 «Міжособистісний вплив» (модуль 1).

Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо.

Критерії оцінювання на підсумковому контролі (заліку)

Форма проведення – автоматизований тест у системі електронного навчання Moodle.

Максимальна кількість балів, отримана студентом за залік – 40 балів.

Залікові завдання з “Соціальної психології” складаються із 80 тестів: (80 тестів, 1 правильна відповідь = 0,5 бали).

Тестові завдання з «Соціальної психології» розміщені в системі електронного

навчання Moodle за посиланням: URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/mod/quiz/edit.php?cmid=61987>

Критерії оцінювання залікових тестових завдань

Кількість балів, які студент може набрати за правильну відповідь на одне питання – 1 балів.

Кількість правильних відповідей	Кількість балів за залік	Кількість правильних відповідей	Кількість балів за залік
79-80	40 балів	37-38	19 балів
77-78	39 балів	35-36	18 балів
75-76	38 балів	33-34	17 балів
73-74	37 балів	31-32	16 балів
71-72	36 балів	29-30	15 балів
69-70	35 балів	27-28	14 балів
67-68	34 бали	25-26	13 балів
65-66	33 бали	23-24	12 балів
63-64	32 бали	21-22	11 балів
61-62	31 бал	19-20	10 балів
59-60	30 балів	17-18	9 балів
57-58	29 балів	15-16	8 балів
55-56	28 балів	13-14	7 балів
53-54	27 балів	11-12	6 балів
51-52	26 балів	9-10	5 балів
49-50	25 балів	7-8	4 бали
47-48	24 бали	5-6	3 бали
45-46	23 бали	3-4	2 бали
43-44	22 бали	1-2	1 бал
41-42	21 бал	0	0 балів
39-40	20 балів		

Шкала відповідності згідно систем оцінювання:

Оцінка А – «зараховано» – 36-40 правильних відповідей – 36-40 балів;
 Оцінка В – «зараховано» – 31-35 правильних відповідей – 31-35 балів;
 Оцінка С – «зараховано» – 26-30 правильних відповідей – 26-30 балів;
 Оцінка D – «зараховано» – 21-25 правильних відповідей – 21-25 балів;
 Оцінка E – «зараховано» – 16-20 правильних відповідей – 16-20 балів;
 Оцінка FX – «незараховано» – 11-15 правильних відповідей – 11-15 балів;
 Оцінка F – «незараховано» – 0-10 правильних відповідей – 0-10 балів.

Критерії оцінювання результатів навчання з вибіркової компоненти «Соціальна психологія»

Під час підсумкового контролю враховуються результати студента за усіма видами

навчальної роботи згідно зі структурою залікових кредитів. Проведення контролю знань відбувається у письмовій формі на основі виконання тестових завдань та передбачає оцінку знань студента за системою ECTS.

Бал, отриманий на заліку (40 балів), сума балів, отриманих студентом за різні види виконаної роботи у межах курсу (робота на семінарських заняттях – 30 балів; виконання самостійної роботи – 20 балів), модульні письмові роботи (10 балів) складають підсумкову семестрову оцінку.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни та відповідає шкалі оцінювання: національній та ЄКТС.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90–100)	відмінно
	B (80–89)	дуже добре
	C (70–79)	добре
	D (60–69)	задовільно
	E (50–59)	достатньо
Незараховано	FX (35–49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1–34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

A – «зараховано» – якщо студент набрав 90–100 балів, глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

B, C – «зараховано» – коли студент набрав 70–89 балів, твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психологічні феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

D, E – «зараховано» – якщо студент набрав 50–69 балів, в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено почувається, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

FX – «незараховано» з можливістю перескладання – коли студент набрав 35–49 балів, не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

F – «незараховано» з обов'язковим повним курсом – якщо студент набрав 1–34 бали, не опанував зміст курсу, не знає загальної літератури курсу, не знає наукових фактів,

визначень, правил та законів. Відсутнє загальногуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)												
Змістовий модуль №1												
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13
12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)												Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль № 2													
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12		

T1, T2 ... T13 – теми змістових модулів

Набрані студентом у межах одного модуля бали (на семінарських заняттях, за виконання завдань для самостійної роботи, модуль-контроль) додаються й отримана сума ділиться на загальну кількість оцінок, таким чином виводиться середній бал (СБ).

Наприклад, студент набрав: T.1 – 8 балів + T.2 – 7 балів +n ... + T.10. – 10 балів = 115 балів / 16 (кількість оцінок за один модуль) = 6,38.

Отже СБ – 6,38.

Далі за формулою виводиться кількість балів, отримана студентом за модуль: (СБ 6,38 * 0,05 + 0,4) * 30 (максимальна сума балів за один модуль) = 22 (21,57) – сума балів, набрана за модуль.

Сума балів за два модулі не може перевищувати – 60 балів.

7. Рекомендована література

7.1. Базова (основна)

1. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С.Б. *Соціальна психологія*. Київ: [б.в.], 2020. 243 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/17174/1/СщПс-посібник.pdf>
2. *Основи соціальної психології* : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. Київ : Талком, 2018. 580 с. URL: <https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/Osnovy-socpsych.pdf>
3. Колтунович Т.А., Чуйко Г.В., Чаплак Я.В. *Соціально-психологічні експерименти* : навч. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 192 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6213>
4. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С.Б. *Соціальна психологія*. Київ: [б.в.], 2020. 243 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/17174/1/СщПс-посібник.pdf>
5. *Основи соціальної психології* : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М.М.Слюсаревського. Київ : Талком, 2018. 580 с. URL: <https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/Osnovy-socpsych.pdf>

6. Поліщук В.М. *Соціальна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення): навчальний посібник*. Суми : Університетська книга, 2021. 217 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/39247/1/Polishchuk%20V.M.%20_Soc.psycuologie_IL.pdf
7. *Соціальна психологія* : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Воляннюк, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Москаленко, О.І. Боковець, Б. В. Андрійцев; КПП ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/27765/1/Social-psychology.pdf>
8. *Соціальна психологія в Україні* : довідник / за ред. М. М. Слюсаревського ; упоряд. І.І. Ревера, С. Є. Фіськович ; Ін-т соц. та політ. психології НАПН України. Вид. друге, перероб. і допов. Київ : Талком, 2019. 324 с. URL: <http://surl.li/przaa>
9. Сурякова М.В., Панфілова Г.Б., Скляньська О.В. *Соціальна психологія (з основами соціально-психологічного тренінгу): навч. посібник [електронне видання]*: Дніпро: Середняк Т. К., 2021. 150 с. URL: <http://surl.li/kmutq>
10. *Теоретичні напрями соціальної психології*: навч. посібник / М. М. Слюсаревський, Н.В. Хазратова. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 104 с. URL: <https://ispp.org.ua/2021/02/19/navchalnij-posibnik-teoretichni-napryami-socialnoi-psixologii/>; Шахова О. Г. *Соціальна психологія особистості*: навч. посіб. Харків: Контраст, 2019. 116 с. URL: <http://surl.li/mimil>

7.2. Допоміжна

1. Борг Дж. *Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування*. Київ : Фабула, 2019. 304 с.
2. Власова Є. *Соціальна психологія організацій та управління*. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 396 с.
3. Кайдалова Л.Г., Пляка Л.В. *Психологія спілкування* : навчальний посібник. Харків : НФаУ, 2011. 132 с. URL: <https://docplayer.net/60361916-Psihologiya-spilkuvannya.html>
4. Коваленко А. Б., Корнев М. Н. *Соціальна психологія* : підручник. Київ: [б.в.], 2006. 400 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/414683.pdf
5. Козлова О.А. *Соціальна психологія груп та групової взаємодії* : практикум. Харків : НТУ «ХП», 2017. 142 с.
6. Козлова О.А. *Соціальна психологія особистості та спілкування* : практикум для студентів. Харків : НТУ «ХП», 2017. 172 с. URL: <http://surl.li/ouobh>
7. Курова А.В. *Психологія спілкування*: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА»). Одеса: Фенікс, 2020. 79 с. URL: <http://surl.li/cqqjf>
8. Лебон Г. *Психологія народів*. Перекл. Н. Іванова. Київ : Андронум, 2021. 110 с.
9. Лебон Г. *Психологія мас*. Перекл. Я. Мишанич. Київ : Андронум, 2021. 138 с.
10. Лебон Г. *Психологія людських спільнот*. Перекл. Я. Мишанич. Київ : Андронум, 2021. 224 с.
11. Манегетті А. *Психологія лідера*. Київ : НФ «Антонио Манегетті», 2019. 342 с
12. Москаленко В. В. *Соціальна психологія* : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 688 с. URL : http://www.cul.com.ua/preview/sotcialna_psihologija-Moskalenko.pdf
13. Орбан-Лембрик Л. Е. *Соціальна психологія* : посібник. Київ : Академвидав, 2003. 448 с. URL : <http://westudents.com.ua/knigi/537-sotsalna-psihologiya-orban-lembrik-lb.html>; https://pidruchniki.com/1584072039084/psihologiya/sotsialna_psihologiya; <http://surl.li/pritz>
14. Орбан-Лембрик Л. Е. *Соціальна психологія* : підручник : у 2 кн. Кн. 1 : Соціальна психологія особистості і спілкування. Чернівці : Книги XXI, 2010. 464 с.
15. Орбан-Лембрик Л. Е. *Соціальна психологія* : підручник : у 2 кн. Кн. 2 : Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. Чернівці : Книги XXI, 2010. 464с.
16. Попович І. С. *Психологічні виміри соціальних очікувань особистості*: монографія. Херсон: ПАТ «ХМД», 2017. 504 с.

17. Попович І. С. *Психологія соціальних очікувань особистості: методологія, теорія і практика*: навч.-метод. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 158 с.
18. Слюсаревський М.М., Хазратова Н.В. *Соціальна психологія*: навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 352 с.
19. *Соціальна психологія* : навчально-методичний комплекс [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Міжнародні соціальні проекти та волонтерська діяльність» спеціальності 231 Соціальна робота. / Укл. О.І. Боковець. К. : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022. 60 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/48216/1/S_psykholohiia.pdf
20. Ставицька С. О., Волошина В. В. *Соціальна психологія. Практикум* : навч. посібник. Київ : Каравела, 2013. 320 с.
21. Терлецька Ю. М., Закалик Р. М., Шувар Н.М. *Соціальна психологія у термінах і поняттях*. Львів: Львівська політехніка, 2018. 132 с.
22. Чалдіні Р. *Психологія впливу*. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2018. 368 с.
23. Gilovich T., Keltner D., Chen S., Nisbett R. *Social psychology*. NY: WW Norton & Co, 2015. 768 p.
24. Kassin S., Fein S., Markus H. *Social Psychology*. 11th Ed. Belmont, CA: Wadsworth Publishing Co Inc: 2020. 816 p.
25. Sutton R., Douglas K. *Social Psychology*. NY: Red Globe Press, 2019. 856 p.
26. Smith R., Mackie D.M., Claypool H.M. *Social psychology*. Hove: Taylor & Francis, 2015. 706 p.

8. Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, вул. Лесі Українки, 23) URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01about>
2. Цифровий репозитарій наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/02infres>
3. Чернівецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Івасюка (м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 47). URL: <http://www.library.cv.ua/sample-page-2>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Бібліотечні електронні ресурси та технології. URL: http://nbuv.gov.ua/e_technology?field=e_technology_tid=444&field_yfpdf_tid=All
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Наукові ресурси. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/1539>
6. ELibUkr Електронна бібліотека України. Ресурси відкритого доступу. URL: <http://www.elibukr.org/uk/resursi/resursividkritogo-dostupu.html>
7. Міністерство освіти і науки України. Нормативно-правова база. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/63/64/normativnopravova-baza/>
8. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова». Індекс УДК. Визначення індексів УДК, авторського знака для документів. URL: <http://www.ukrbook.net/UDC>
9. Колтунович Т. А. *Соціальна психологія* : електронний курс на освітній платформі MOODLE Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3389>
10. *Матеріали Вікіпедії*. URL : http://uk.wikipedia.org/wiki/Соціальна_психологія
11. *LoobBook*. URL : https://lubbook.org/book_225.html
12. *Соціальна психологія* : український науковий журнал. URL : <http://www.politik.org.ua/vid/mag.php3?m=6>

13. Чалдіні Р. *Психологія обміну*

URL : https://www.youtube.com/watch?v=2OEe_BirZgA

14. Соціально-психологічні експерименти.

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=GvLk2PjKHZ8>

<https://www.youtube.com/watch?v=zAkgd2Dtai0>

<https://www.youtube.com/watch?v=XsLCGacFPFE>

<https://www.youtube.com/watch?v=ur8qoRB9V5s>

<https://www.youtube.com/watch?v=xeD4xxrPw3s>

<https://www.youtube.com/watch?v=3mQXiFEYkw4>

https://www.youtube.com/watch?v=X4_PVhi82hg

<https://www.youtube.com/watch?v=nSA-Hsu3wuY>

<https://www.youtube.com/watch?v=yTWm8g7eVnE>

<https://www.youtube.com/watch?v=yL2y77ZsYC8>

<https://www.youtube.com/watch?v=jBG8jEyLWBk>